
Samtalet om Sverige

Sverige och coronapandemin i internationella nyhetsmedier och sociala medier

16 december 2020 – 19 januari 2021

Innehållsförteckning

Sverige och coronapandemin i internationell nyhetsmedia och social media	3
USA och Storbritannien	6
Norge, Danmark och Finland	8
Spanien, Frankrike, Italien och Tyskland.....	14
Ryssland, Ungern och Polen	17
Arabiska	21
Om bilden av Sverige utomlands	23
Bilaga. Förteckning över källor per språk/land	25

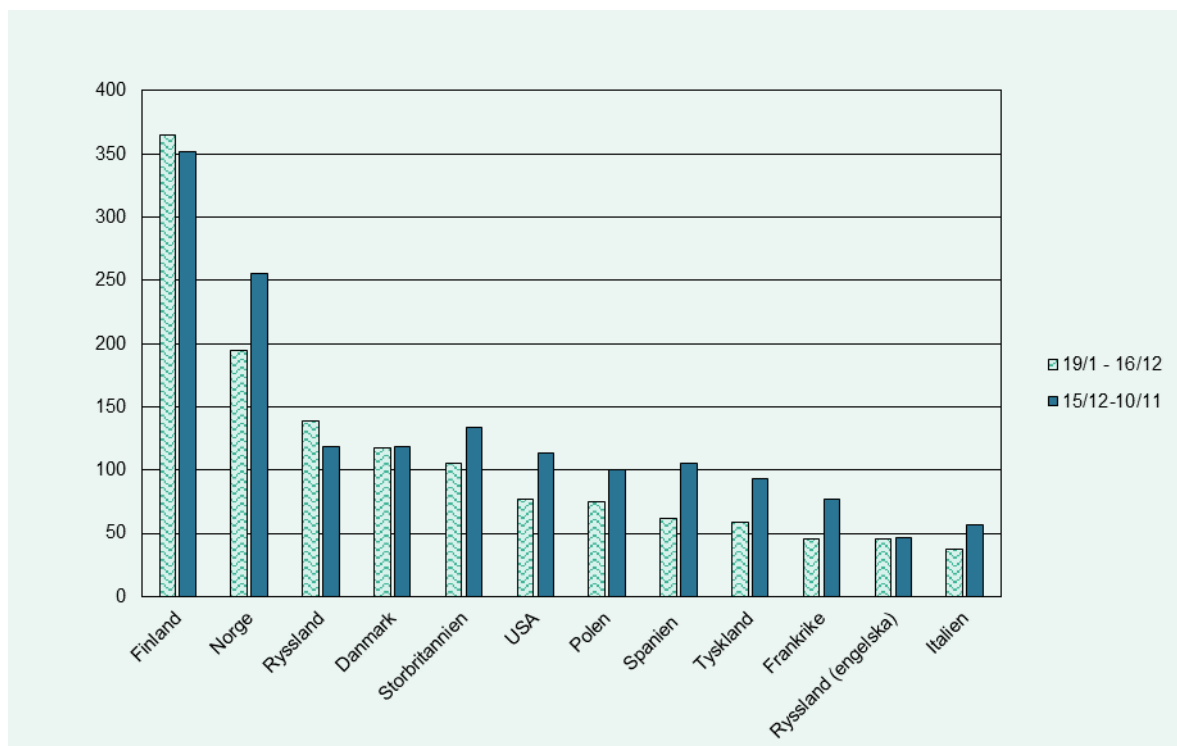
Sverige och coronapandemin i internationell nyhetsmedia och social media

Rapporteringen om Sveriges hantering av coronapandemin har sedan början av mars väckt stort internationellt intresse. Det har förekommit många fördjupande reportage om Sverige och Sveriges strategi och vägval i internationella medier. Ett återkommande budskap är att Sverige har valt en egen väg i hanteringen av pandemin och Sverige jämförs ofta med andra länder. Det görs jämförelser mellan strategier, men också avseende t.ex. smittspridning, antal döda, olika typer av rekommendationer och restriktioner och den ekonomiska utvecklingen.

Tonaliteten i rapporteringen har under de senaste månaderna varierat mellan olika länder, på olika språk och mellan veckor. Rapporteringen har i huvudsak varit neutral, men var under en period i slutet av maj mer negativ medan den under tidig höst var mer positiv. Under senare delen av hösten bedöms tonaliteten generellt ha varit något mer negativ än tidigare under hösten. Innehållsmässigt har fokus varit på utvecklingen i Sverige vad gäller ett ökat antal smittade och döda. Den internationella nyhetsrapporteringen bedöms generellt varit faktabaserad.

Nyhetsrapporteringen 16 december 2020 till 19 januari 2021

Jämfört med föregående femveckorsperiod (10 november – 15 december 2020) har det den senaste femveckorsperioden publicerats fler artiklar om Sverige i Finland och Ryssland. Det har publicerats färre artiklar i Norge, Storbritannien, USA, Polen, Spanien, Tyskland, Frankrike och Italien. I Danmark och i engelskspråkiga ryska medier har rapporteringen varit på ungefär samma nivå.

Figur 1: Antal artiklar publicerade om Sverige generellt under perioden 10 november – 15 december 2020 respektive 16 december 2020 – 19 januari 2021 i de nyhetsmedier som SI följer, där Sverige nämns i rubrik eller ingress.

Jämfört med föregående period utgör rapporteringen om Sverige och coronapandemin lika stor eller en något större andel av rapporteringen om Sverige totalt. I Ryssland, Storbritannien, USA, Tyskland, Spanien, Italien, Danmark och på arabiska har rapporteringen om Sverige och coronapandemin ökat, medan den i Norge och Finland är på ungefär samma nivå som tidigare. I Polen, USA, Frankrike, Spanien, Italien, Tyskland, Danmark och Norge utgör rapporteringen om Sverige och corona hälften eller mer än hälften av det totala antalet artiklar om Sverige. I Finland, Ryssland, USA, Storbritannien, Danmark och på arabiska utgör rapporteringen om Sverige och corona mindre än hälften av all rapportering. Rapporteringen bedöms huvudsakligen vara faktabaserad och redogöra för situationen i Sverige. Tonaliteten har huvudsakligen varit neutral, men i många länder förekommer artiklar med negativ tonalitet. Den kritik som lyfts mot Sveriges strategi avser inriktningen till och med slutet av förra året och inte åtgärder som genomförts den senaste tiden. Ett övergripande budskap i rapporteringen är att Sverige har ändrat strategisk inriktning för att bekämpa pandemin. Det rapporteras om att regeringen har en mer aktiv roll än tidigare och inför hårdare restriktioner, rekommendationer och en pandemilag. Kung Carl XVI Gustafs uttalande om att Sverige har misslyckats med att rädda liv har fått stort genomslag i alla länder. Det beskrivs som ovanligt och Kungens uttalande uppges ibland bekräfta att Sveriges strategi har misslyckats.

Flera andra händelser i Sverige har under perioden väckt stort intresse, däribland Corona-kommissionens delbetänkande och att antalet smittade och döda ökade under senhösten och vintern. Det görs fortsatt jämförelser med dödstalen i andra nordiska länder, och antalet döda i Sverige uppges ofta vara en konsekvens av strategin. Ibland konstaterar man att Sverige inte har fler döda än andra europeiska länder som har haft nedstängningar. Många länder rapporterar om att flera officiella företrädare inte anses ha följt regeringens rekommendationer och den inhemska kritiken av detta noteras. Det rapporteras också om att undersökningar visar att förtroendet för både regeringen och statsepidemiolog Anders Tegnell har minskat. När det gäller vaccinationsprocessen i Sverige uppges den ibland gå långsamt och det förekommer rapportering om dödsfall efter vaccinering och om hur Sverige prioriterar i vaccinationskön. Andra nyheter kopplade till Sverige handlar bland annat om sport samt näringslivs- och försvarsfrågor.

- **USA och Storbritannien** – Rapporteringen om Sverige och coronapandemin utgör en större andel av rapporteringen än under föregående period. Nyhetsmedierna följer händelseutvecklingen i Sverige noga och sakligt. Tonaliteten är övervägande neutral men det förekommer också rapportering med negativ tonalitet. Det rapporteras om en ansträngd situation i Sverige och att regeringen inför hårdare restriktioner, rekommendationer och en pandemilag. Sammantaget tolkas detta som att Sverige har ändrat strategi. Den svenske Kungens uttalande om att Sverige har misslyckats med att rädda liv anses bekräfta att strategin har varit misslyckad. De opinionstexter som förekommer är ofta kritiska till inriktningen för Sveriges strategi.
- **Norge, Danmark och Finland** - Rapporteringen om Sverige och coronapandemin har under perioden utgjort mellan en fjärdedel och två tredjedelar av alla artiklar om Sverige i de nordiska grannländerna. Det innebär i Norge och Finland en minskad andel jämfört med föregående period. I Danmark har andelen artiklar om Sverige och coronapandemin ökat något. Tonaliteten har överlag varit neutral, även om innehållet ofta varit negativt. Fokus har återigen varit den ökande smittspridningen i Sverige och dödstalen till följd av covid-

19, men också den pressade situationen i sjukvården. I samma sammanhang nämns bl a Kungens uttalande om den svenska strategin, liksom de nya restriktionerna och den nya pandemilagen. I Danmark har gränsfrågan varit i fokus, efter det att Sverige valde att stänga gränsen mot grannlandet. Andra teman som förekommit har bl a varit sport, samt i Finland även försvarsfrågor.

- **Italien, Spanien, Frankrike, Tyskland** – Den innevarande perioden är ett betydande fokus på Sveriges hantering av coronapandemin i nyhetsrapporteringen om Sverige. Andelen artiklar som handlar om corona utgör omkring två tredjedelar av nyhetsrapporteringen. Rapporteringen är för det mesta saklig och redogörande, men med ett negativt innehåll som handlar om utvecklingen i Sverige. I tyska medier rapporteras det i jämförelse mer positivt om Sverige, mot bakgrund av att situationen i Tyskland har försämrats. Återkommande teman i rapporteringen är Kungens uttalande om coronapandemin, införandet av skärpta rekommendationer, däribland avseende användningen av munskydd, att en ny pandemilag har införts, samt att flera regerings- och myndighetsföreträdare brutit mot de egna rekommendationerna. Sverige uppges ofta ha ”ändrat kurs” eller ”bytt strategi”, mer i linje med hur andra länder har agerat under coronapandemin. I italienska och spanska nyhetsmedier beskrivs det som att regeringen gör en vändning för att återfå stödet hos befolkningen.
- **Ryssland och Polen** – Andelen artiklar om Sveriges hantering av coronapandemin var detsamma på ryska och ökade på polska och ryska engelskspråkiga medier. Rapporteringen har huvudsakligen haft en neutral tonalitet, men det förekommer artiklar med negativ tonalitet. Sverige uppges ha ett stort antal smittade och döda under en andra våg och som en konsekvens införa hårdare restriktioner och rekommendationer. Kungens uttalande om läget i Sverige och att landet har misslyckats med att rädda liv har fått stort genomslag. Andra nyheter om Sverige handlar bland annat om sport och inrikespolitiska frågor.
- **Arabiska** - Rapporteringen om Sverige och coronapandemin har ökat jämfört med föregående period och utgör ungefär hälften av alla artiklar om Sverige. Rapporteringen är överlag saklig och neutral i sin tonalitet, med vissa kritiska inslag. Den tar upp bland annat antalet smitt- och dödsfall i Sverige, vaccinationen och den nya varianten av coronaviruset. Övriga ämnen som förekommer i rapporteringen är sport och utrikespolitiska frågor.

Samtalet om Sverige i sociala medier

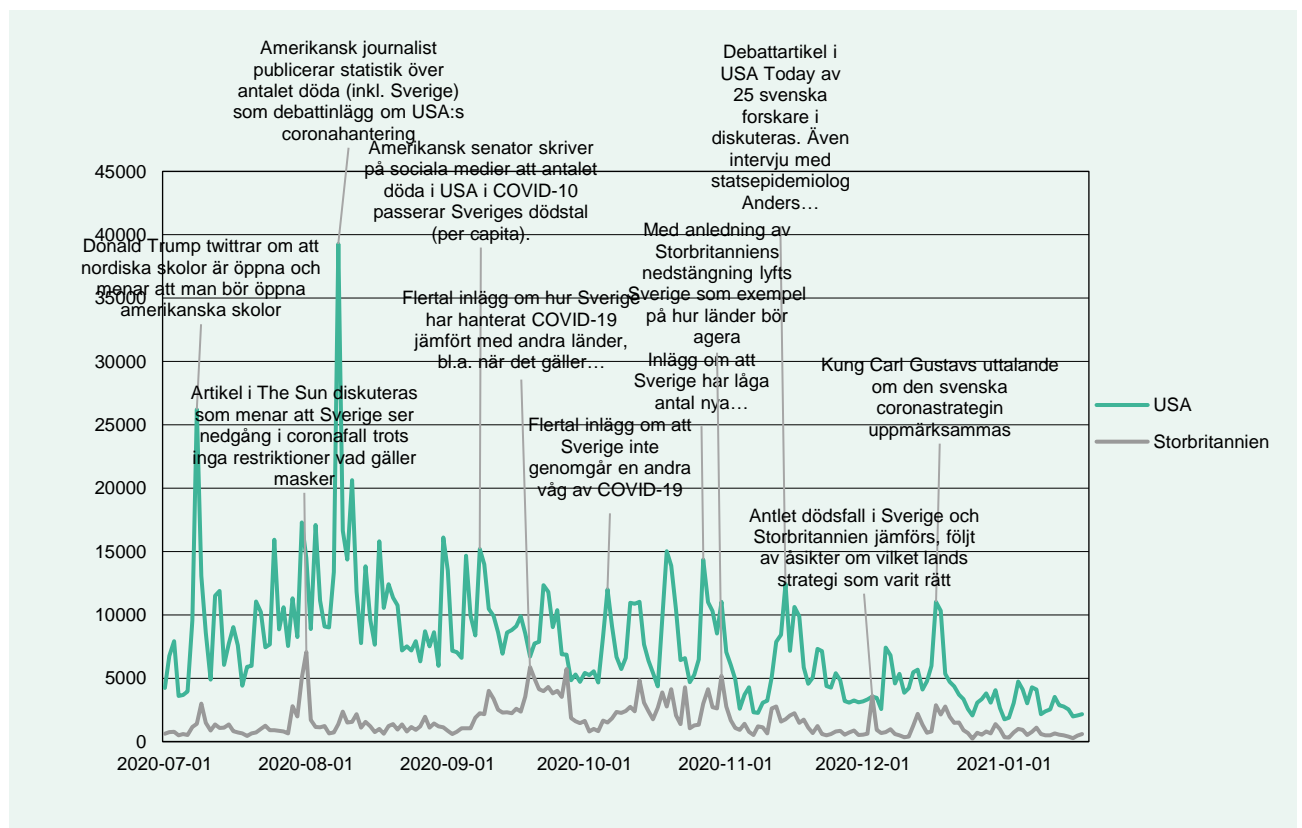
Som SI tidigare konstaterat är samtalet om Sverige och coronapandemin i sociala medier polariserat och liknande tendenser gäller även för de senaste fem veckorna. Överlag har samtalsvolymen minskat jämfört med föregående femveckorsperiod, bortsett från i Ryssland och Danmark där viss ökning kan skönjas. I slutet av 2020 var det Kungens uttalande om den svenska coronastrategin som väckte uppmärksamhet, liksom rekommendationerna att bära ansiktsmask i kollektivtrafiken. I början av 2021 har det faktum att antalet dödsfall i Sverige till följd av Covid-19 överstigit 10 000 varit i fokus.

USA och Storbritannien

Samtalet i sociala medier

I sociala medier är USA det land, av de länder SI analyserar, som omnämner och diskuterar Sveriges coronasituation i störst utsträckning. Nivåerna på samtalet om Sverige och coronapandemin på sociala medier i både USA och Storbritannien har varit lägre under de senaste fem veckorna jämfört med föregående femveckorsperiod.

En utmärkande samtalstopp i både USA och Storbritannien inträffade den 17-18 december 2020. Inläggen handlar då ofta om Kungens uttalande om den svenska coronastrategin. I inläggen länkas ofta till olika nyhetsartiklar, däribland en artikel i *The Hill*, "[Sweden's king on coronavirus strategy: 'We have failed'](#)", en artikel i *Financial Times*, "[Sweden's king says country's coronavirus strategy has failed](#)" och *Reuters* artikel "[Sweden's king says 'we have failed' over COVID-19, as deaths mount](#)". I inläggen är tonaliteten ofta neutral och återger referat ur artiklarna. I Storbritannien återfinns en del inlägg som innehåller en tydlig kommentar till händelsen. Bland annat anses Kungens uttalande utgöra ett "erkännande" om Sveriges misslyckande och en "mycket hård kritik" mot den svenska strategin. Även att svenske Kungen sällan gör uttalanden av detta slag uppmärksammas.

Figur 2: Publiceringar om Sverige och coronaviruset i USA och Storbritannien (på respektive språk) mellan 1 juli – 19 januari 2021. Grafen visar antal inlägg på sociala medier, bloggar och forum respektive språk.

Nyhetsrapporteringen i USA

- Rapporteringen om Sverige har under perioden varit något mer omfattande än de senaste perioderna. Ungefär hälften av artiklarna handlar om Sverige och coronapandemin. På övergripande nivå är rapporteringen saklig och neutral, men med inslag av negativ eller kritisk tonalitet. Några opinionstexter är tydligt kritiska till Sveriges hantering av pandemin.
- Rapporteringen följer händelseutvecklingen sakligt och i vissa fall förhållandevis ingående. Ofta ges en kontext om att Sverige är det land som haft en avvikande eller ovanlig strategi för hanteringen av pandemin (en ”outlier”; ”sought a different approach”, och ”Sweden’s pandemic experiment”), och i flera fall rapporteras om antalet dödsfall i Sverige jämfört med de andra nordiska länderna. Aspekter av den svenska coronastrategin och situationen i Sverige som förekommer i rapporteringen handlar om den fortsatt ansträngda situationen inom sjukvården; Coronakommissionens rapport om att Sverige inte lyckats tillräckligt med att skydda de äldre (*NY Post*); om att förekomsten av en andra våg i Sverige har missbedömts (*The Hill* och *AP*); införandet av strängare restriktioner i Sverige och den nya pandemilagstiftningen som ger regeringen ökade befogenheter (exempelvis *Bloomberg*) samt förändringen avseende rekommendationer gällande användningen av munskydd.
- Flera medier rapporterar om Kungens uttalande innan jul, om att han anser att Sverige ”har misslyckats” (exempelvis *AP* och *Fox News*) och att svenska folket har ”lidit enormt” (*The Hill*). Det noteras att detta är en ovanlig typ av uttalande från Kungahuset (*Bloomberg*). I *Bloomberg* citeras statsminister Stefan Löfvens uttalande om att många i Sverige har dött under coronapandemin; “[...] the fact that som many people have died cannot be seen as anything else than a failure” och att förtroendet bland medborgare för bl a regering och myndigheter har minskat, med hänvisning till en opinionsundersökning genomförd av *DN/Ipsos*.
- Nyheter om att flera ledande regeringsföreträdare och tjänstemän brutit mot de egna rekommendationerna genom att besöka affärer eller genomföra resor förekommer i rapporteringen (*Bloomberg*, 2020-12-30; *Bloomberg*, 2021-01-06). Det rapporteras också om att MSB:s tidigare generaldirektör Dan Eliasson, mot bakgrund av den kritik som framkommit anledning av en genomförd utlandsresa, har avgått (*AP* och *Bloomberg*). *Bloomberg* hänvisar även till en undersökning av *Demoskop/Aftonbladet* att dessa händelser har lett till att förtroendet för statsminister Stefan Löfven har minskat.
- I viss nyhetsrapportering framställs det som att ”det svenska experimentet” gått fel (*Wall Street Journal*); att regeringen ifrågasätter hur Folkhälsomyndigheten har hanterat pandemin (*The Hill*), att regeringen ”kör över” Folkhälsomyndigheten i och med nya skärpningar (”new measures”) (*Wall Street Journal*), samt att det inte längre är Folkhälsomyndigheten som bestämmer: ”Tegnell’s agency is no longer calling all the shots on virus policy and he is having to increasingly share the stage with Swedish politicians who have taken on a more active role” (*Chicago Tribune*). Det rapporteras i sammanhanget om att Sverige ändrar riktning eller byter strategi: ”Löfven has acknowledged that a change of course is needed”, med hänvisning till den föreslagna pandemilagstiftningen (*Bloomberg*, 2021-01-05; även *Bloomberg*, 2021-01-08, *Washington Post*).
- Ett par opinionstexter som är tydligt kritiska mot den svenska hanteringen av coronapandemin har publicerats, däribland i *Foreign Policy*: ”Whether authorities were talking about herd immunity, access to hospital care, how the virus spreads, or how testing

was determined, Sweden told one story in public and a different one in private". En aspekt som särskilt lyfts fram i artikeln är frågan om flockimmunitet – även om det inte har kommunicerats som ett mål i sig självt, så uppges detta ha utgjort en del av den svenska strategin: *"There were repeated public denials from the government that it deliberately sought to achieve herd immunity, even though that was the strategy pursued behind closed doors"*. I sammanhanget hänvisas det utförligt till utlämnad epost från Folkhälsomyndigheten; *"Stockholm denies pursuing herd immunity. But internal mails show Swedish officials were resigned to mass infections all along"*. Skribenten menar att det även var så andra länder uppfattade den svenska strategin: *"Whether or not Sweden publicly admitted its strategy was to pursue herd immunity, other countries began to cite its approach as such"*.

- Andra ämnen som förekommer i rapporteringen om Sverige är näringslivsrelaterade nyheter, frågor rörande svensk utrikespolitik, sporthändelser och kultur.

Nyhetsrapporteringen i Storbritannien

- Det har under perioden publicerats något färre artiklar per vecka än under föregående period. En större andel av artiklarna, ca 40 %, handlar dock under innevarande period om Sveriges hantering av coronapandemin. Rapporteringen är huvudsakligen neutral och faktabaserad, men med inslag av negativ och kritisk tonalitet. Huvuddelen av rapporteringen utgörs av nyhetsartiklar med inslag av analys. Några opinionstexter har publicerats, varav merparten är kritiska. Den kritik som lyfts i nyhetsmedierna avser främst hur Sverige fram till nu har hanterat coronapandemin, innan hårdare restriktioner och rekommendationer införts.
- Brittiska medier följer noga hur coronapandemin utvecklas i Sverige. Sverige beskrivs återkommande som ett land som valt en annorlunda strategi och som inte infört totala nedstängningar och det konstateras att den svenska strategin har fått stor uppmärksamhet och både prisats och kritiserats, såväl i Sverige som internationellt. I bl a *The Guardian* uppges strategin ha syftat till flockimmunitet. Det framgår att den svenska strategin bygger på frivillighet och eget ansvar, något som ibland beskrivs som kontroversiellt.
- Dödstaten i Sverige uppges vara höga, t ex i jämförelse med de andra nordiska länderna. Ibland konstateras att dödstaten i Sverige inte är högre än i en del andra europeiska länder, som genomfört nedstängningar.
- Under december rapporteras i hög utsträckning om att Sverige har drabbats hårt av den andra vågen av pandemin, som inte förutsågs av landets experter. Statsepidemiolog Anders Tegnell uppges i t ex *iNews* under våren sagt att Sverige skulle klara sig bättre än andra länder under en andra våg. Sverige uppges som en konsekvens av ökad smittspridning och fler döda införa hårdare restriktioner och rekommendationer, t ex om användande av ansiktsmasker i rusningstrafik. Den svenska strategin anses ha ändrat inriktning och regeringen uppges ta större ansvar än tidigare. Bl a *Irish Times* rapporterar om att förtroendet för Tegnell minskat under hösten.
- Kungens uttalande om att Sverige har misslyckats med att rädda liv under pandemin, har fått stort genomslag. Uttalandet uppges i t ex *The Telegraph* spegla en ökad inhemsk kritik mot strategin. I en kritisk opinionstext i *The Times* uppges det svenska experimentet ha misslyckats, något som till och med Sveriges kung uppmärksammar.

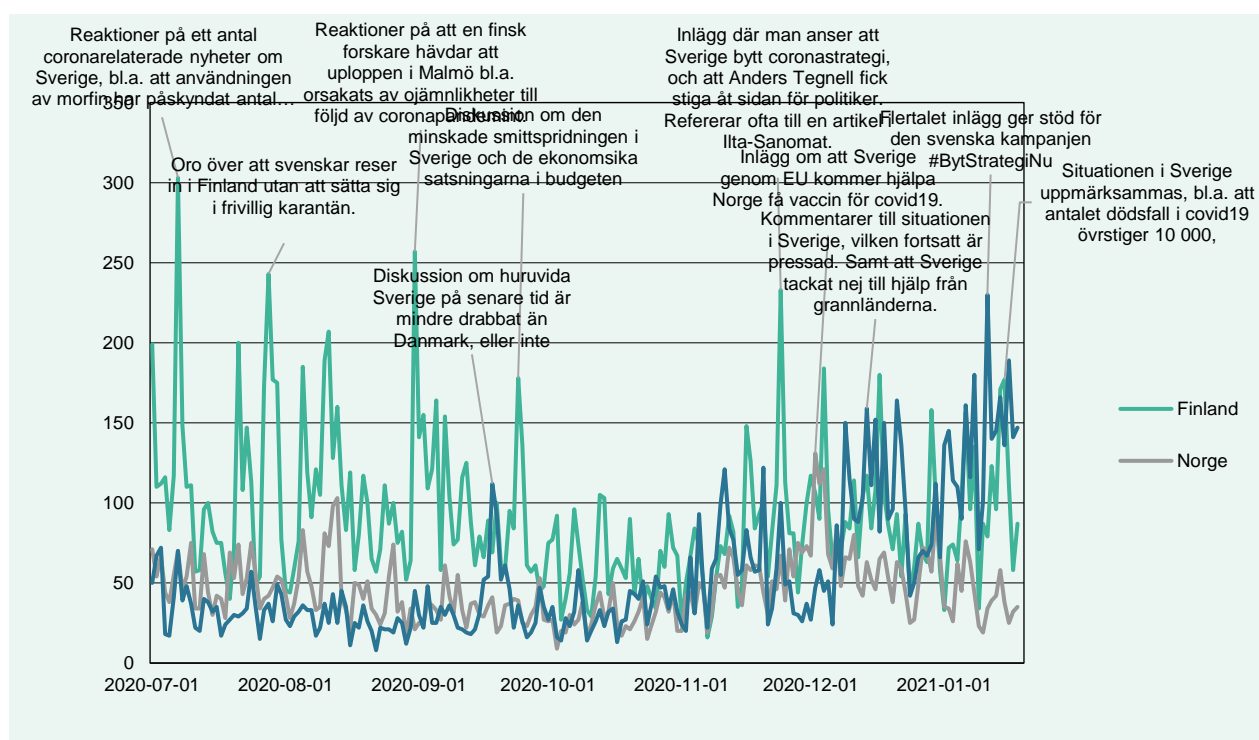
-
- Det rapporteras också återkommande om slutsatser i Coronakommissionens delbetänkande, t ex om att alltför lite gjordes för att skydda sårbara grupper på äldreboenden i början av pandemin. I t ex *Daily Mail* framgår att statsminister Stefan Löfven sagt att han försvarar Sveriges strategi, men samtidigt erkänner att Sverige har misslyckats med att skydda äldre.
 - I januari handlar rapporteringen återkommande om den pandemilag som röstats igenom av Riksdagen. På frågan om varför lagen införs först i januari 2021, uppger socialminister Lena Hallengren i t ex *The Times* svara att regeringen inte såg behovet under våren. I vissa artiklar framgår att Sverige hittills inte har haft en lagstiftning som möjliggör en nedstängning av samhället om landet inte är i krig.
 - Det rapporteras i januari också i exempelvis *The Independent* om att officiella företrädare som MSB:s generaldirektör Dan Eliasson, statsminister Stefan Löfven och riksdagsledamot Hans Wallmark inte själva har följt de rekommendationer de har uppmanat Sveriges medborgare att följa.
 - Det förekommer rapportering om att brittiska resenärer i början av januari i samband med att de anlände till Sverige kvarhölls på Arlanda, under vad som i t ex *The Telegraph* beskrivs som mycket dåliga förhållanden. Av rapporteringen framgår att de brittiska medborgare som nekats att komma in i landet inte ansågs ha giltiga negativa Covid-19-test.
 - Övrig rapportering handlar bl a om konsekvenser av Brexit, mat, kultur och att Greta Thunberg kommer utgöra motiv på ett kommande frimärke.

Norge, Danmark och Finland

Samtalet i sociala medier

I sociala medier har samtalsvolymerna om Sverige och coronapandemin varit relativt låga i Finland, Danmark och Norge. Under de senaste fem veckorna har volymen dock ökat något i framförallt Danmark. Ökningen inträffar i början av januari och utgörs i viss utsträckning av likalydande inlägg till stöd för kampanjen #BytStrategiNu. I viss utsträckning lyfts även åsikter om det nya danska kravet på negativt covid19-test för svenskar vid inresa till Danmark från den 9 januari. Flertalet inlägg är negativa till hur detta administrerats vid gränsen, och man vittnar om negativa konsekvenser för svenskar som arbetspendlar.

I Finland uppmärksammades i mitten av januari att Sverige hade över 10 000 dödsfall till följd av covid19. I viss mån nämns även Sverige i förbifarten i en större diskussion om vaccinering mot covid19. Det handlade då exempelvis om dödsfall efter av vaccinationer.

Figur 3: Publiceringar om Sverige och coronaviruset i Finland, Norge och Danmark mellan 1 juli – 19 januari. Grafen visar antal inlägg på sociala medier, bloggar och forum respektive språk.

Nyhetsrapporteringen på norska

- Artiklar som handlar om Sverige och Corona utgör 65% av det totala antalet artiklar om Sverige denna perioden, vilket är något lägre än förra perioden.
- Rapporteringen fortsätter att ha en neutral ton, men de flesta artiklarna har ett negativt innehåll. En av få positiva artiklar är skriven av Kai Eide, en tidigare norsk toppdiplomat, som anser att Norge har mycket att tacka Sverige för när det kommer till hur man har tagit

tillvara Norges intressen i vaccinförhandlingarna med EU. [Kai Eide, Koronaviruset | Tidligere norsk toppdiplomat mener vi skylder Sverige mye \(nettavisen.no\)](#)

- Fortsatt rapporteras det från Sveriges dagliga presskonferenser om situationen, bl.a. skriver man om det tuffa läget i vården, de höga smittotalen och antal döda samt utökade restriktioner och ny pandemilag. Flera skriver också om hur fel Tegnell och Folkhälsomyndigheten hade när de la fram tre olika scenarier för hur de trodde smittspridningen skulle kunna bli under hösten. [Smitten i Sverige langt verre enn Tegnells verste scenario – NRK Urix – Utenriksnyheter og -dokumentarer](#)
- I flera artiklar tas MIS-C upp, det allvarliga syndrom som har drabbat flera barn i Sverige några veckor efter att de haft covid-19, och som gör att läget på barnintensiven i Lund är väldig pressat. [Rundt 30 svenske barn har blitt livstruende syke etter covid-19 – NRK Urix – Utenriksnyheter og -dokumentarer](#)
- Det rapporteras även om att MSB:s tidigare generaldirektör Dan Eliasson fick lämna sin post efter att ha åkt till Kanarieöarna under julen. Man skriver även om statsminister Stefan Löfven, Magdalena Andersson, Mikael Damberg och Peter Hultqvist, som man anser på olika sätt har brutit mot de allmänna råden för Covid-19. [Flere svenske samfunnstopper anklages for å ha brutt koronarådene – NRK Urix – Utenriksnyheter og -dokumentarer](#)
[Sveriges forsvarsminister dro på privat utenlandsreise tross reiseråd | ABC Nyheter](#)
- Även svenska journalister får kritik för att ha brutit mot Norges restriktioner och inte uppfyllt karantänkraven när de åkte till Norge för att rapportera om raset i Gjerdrum. [Svenske journalister brøt karanteneplikten i Gjerdrum – VG](#)
- Kungens uttalande om att det höga antalet döda under pandemin är ett misslyckande väckte också viss uppmärksamhet.
- Andra artiklar i nyhetsflödet handlade om svensk hjälp i sökande efter döda och överlevande i raset på Gjerdrum, om att ett vindkraftverk som kollapsade utanför Jörn i Sverige har medfört att vindkraftverk av samma sort har stoppats i Norge. Liksom under tidigare perioder så handlade även en hel del artiklar om sport.

Nyhetsrapporteringen på danska

- Under de senaste fem veckorna har 82 av 115 danska tidningsartiklar om Sverige handlat om coronapandemin, dvs. drygt två tredjedelar. Det är en ökning jämfört med föregående rapport.
- De flesta artiklar har en neutral tonalitet. Vissa artiklar har dock en något mer negativ ton, de handlar då ofta om de begränsade möjligheterna att resa till och från Bornholm, via Ystad.
- Den mest uppmärksammade nyheten var Sveriges beslut att stänga gränsen mot Danmark före jul, på grund av det muterade viruset från Storbritannien som spritt sig till Danmark. Hela 36 artiklar handlar om detta. Rapporteringen kring själva beslutet är huvudsakligen saklig och neutral. Dock skriver BT att Ann Linde i TV4 Nyhetsmorgon sagt att ”vi har stängt gränsen för att danskarna inte ska kunna komma över som turister och ha det kul” (BT, 2020-12-22). Man skildrar också kaoset på Öresundsbron med köer och långa väntetider (Berlingske, 2020-12-23).

- När det kommer till stoppet för resor via Ystad till Bornholm är tonaliteten något mera negativ. Rutten via Sverige är den vanligaste och det finns få andra resealternativ. Bornholms borgmästare uttalar sig och uppger sig vara skakad över beslutet och oroar sig för transporter av svårt sjuka till Köpenhamn (*Jyllandsposten*, 2020-12-22). Den danske transportministern uppmanar infrastrukturminister Tomas Eneroth att göra undantag för resor till Bornholm (*Ekstrabladet*, 2020-12-22). Tidningen skriver att det på den svenska sidan av Öresund "i dessa dagar försiggår en enorm självrannsakan efter den eländiga hanteringen av coronaviruset".
- Den 23 december, när Sverige öppnar för undantag för personer som bor på ön och för sjukvårdspersonal samt i angelägna familjemässiga fall, tas detta emot försiktigt positivt. Dock konstaterar flera medier att beslutet gäller först från den 26 december och att julfirande inte ses som angeläget (*TV2*, 2020-12-24).
- När Stefan Löfvén den 18 december presenterar nya restriktioner, som ska gälla efter nyår, är vissa kommentarer neutrala, medan andra tar upp hur Sveriges strategi hittills har misslyckats (*Jyllandsposten*, 2020-12-18).
- Ett flertal artiklar tar upp en intervju i Aftonbladet med professor Björn Olsen, överläkare och professor i infektionssjukdomar i Uppsala. Olsen hävdar att de svenska restriktionerna är otillräckliga och att vi borde följa Danmarks exempel och stänga ner. (*BT*, 2020-12-20). Tidningen uppger att Sverige är det tredje mest drabbade landet i världen och använder uttryck som "coronasmittan rullar i oroväckande fart över våra svenska grannar". *Jyllandsposten* har en artikel med rubriken "Svensk professor – därför kommer det att gå bättre för Danmark än Sverige i coronakampen" (*Jyllandsposten*, 2020-12-20).
- Några artiklar handlar om Kungens uttalande om att Sveriges coronastrategi, som han uppges ha sagt gått helt fel. DR:s korrespondent anser att det är problematiskt och kontroversiellt att Kungen lägger sig i, han ska inte vara politisk. Den som hamnar i skottgluggen är Stefan Löfvén. (*DR*, 2020-12-17).
- Tidigare generaldirektören Dan Eliassons resa till Kanarieöarna och justitieminister Morgan Johanssons och statsminister Stefan Löfvéns besök i butiker har rönt uppmärksamhet i flera medier. Bland annat har *TV2* en omfattande artikel om politiker och ämbetsmän som inte följer de allmänna rekommendationerna, där man tämligen raljant redogör för kritiken från olika personer i Sverige. (*TV2*, 2021-01-04)
- Under den senaste veckan skriver flera medier om att Sverige närmar sig ett kritiskt läge för sjukvården. Medierna tar upp att antalet smittade nu passerat en halv miljon och antalet döda är över 10 000 (*Jyllandsposten*, 2021-01-12).

Nyhetsrapporteringen på finska

- Artiklar som handlar om coronapandemin utgjorde 26% av all nyhetsrapportering om Sverige, vilket är en något lägre andel än under föregående period.
- Tonaliteten är övervägande neutral, men innehållet andas ibland kritik mot den svenska linjen. En del rapportering är mer känslomässigt betonad, t ex uttalanden om vården.
- I slutet av december handlade rapporteringen bl a om Kungens uttalande om den svenska coronastrategin, vilket anses vara "exceptionellt" (*Ilta-Sanomat*, 2020-12-17, "[Ruotsin kuningas antoi synkän lausunnon koronasta: "Olemme epäonnistuneet" – asiantuntijat pitävät lausuntoa poikkeuksellisena](#)"). Uttalandet anses vara hårt, och bekräfta den bild

som många haft av Sveriges strategi. Kungen citeras även i artiklar som i övrigt rör situationen i Sverige, vad gäller smittspridningen och antalet dödsfall.

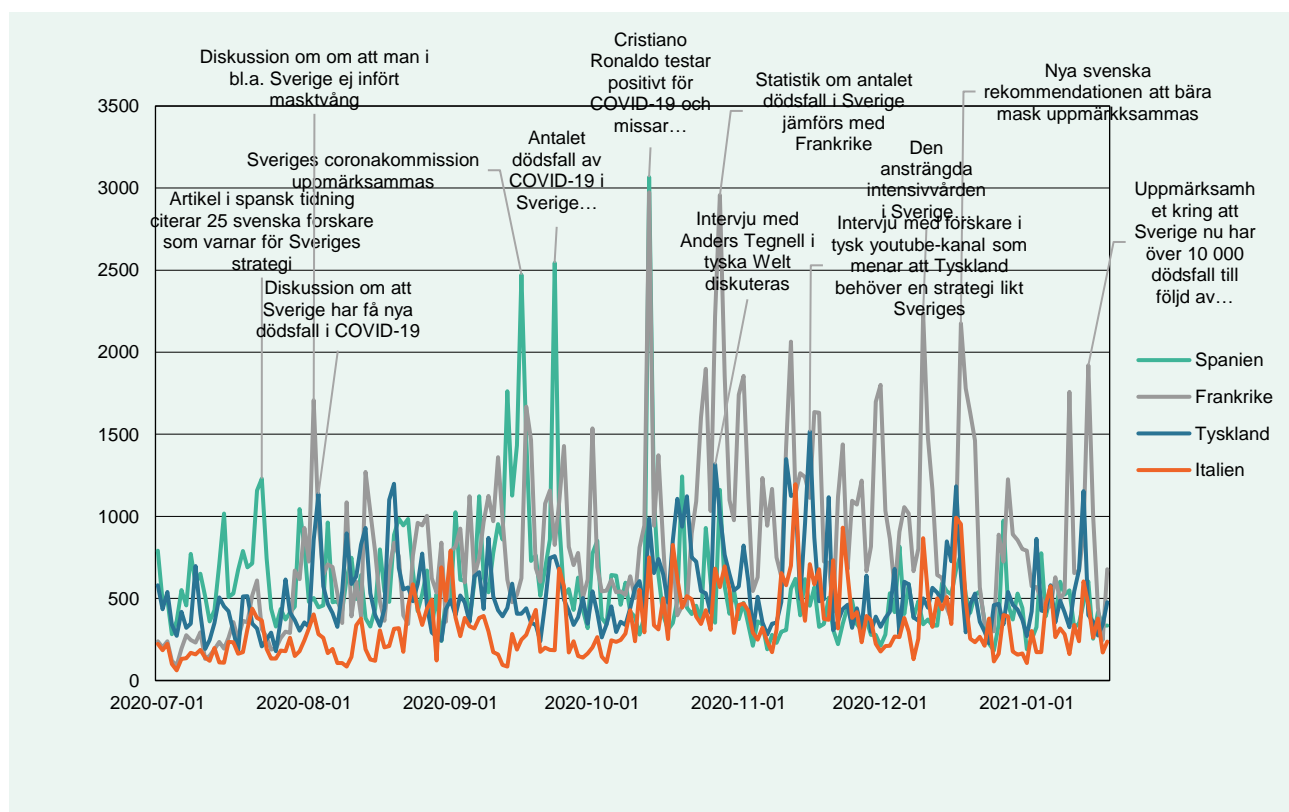
- Även de nya restriktionerna som började gälla i början av januari uppmärksammades under december. De anses utgöra ett trendbrott i Sveriges coronastrategi och bedöms vara striktare än tidigare. Tegnell nämns i sammanhanget och han anses ha underskattat sjukdomens spridning. I en artikel beskrivs Sverige exempelvis ”äntligen ha vaknat” (Iltalehti, 2020-12-18, ”Ruotsissa herättiin lopulta, tiukat rajoitukset voimaan jouluaattona – ”tilanne on vakava””).
- I början av januari präglas rapporteringen fortsatt av utvecklingen i Sverige vad gäller antal dödsfall och situationen i världen (Helsingin Sanomat, 2021-01-14, ””Sanoin miehelleni, että menen tappamaan vanhuksia”, kertoo Tukholman alueella työskentelevä sairaanhoitaja reportaasissa Ruotsin koronatilanteesta”). Jämförelser görs, likt tidigare under pandemin, med Finland och antalet dödsfall i Sverige anses vara högt. Det leder till att strategin i Sverige fortsatt ifrågasätts (Yle, 2021-01-11, ”Ruotsissa korona on tappanut tuhansia ihmisiä. Miksi maa valitsi kriisiin erilaisen lähestymistavan kuin naapurinsa?”). Samtidigt noteras att antalet dödsfall i Sverige eventuellt inte är så högt som rapporteras, utan att en andel troligen avled av andra orsaker (MTV Uutiset, 2020-01-13, ”Yllättävä tieto länsinaapurista: Ruotsin koronakuolemia saattaa olla oletettua vähemmän”).
- Den nya pandemilagen som införs i januari uppmärksammas också, liksom de nya rekommendationerna kring munskydd. Detta uppges innebära en skärpning av den svenska strategin, men samtidigt noteras att rekommendationerna kring munskydd enbart gäller fyra timmar om dagen och är begränsad till kollektivtrafiken (MTV Uutiset, 2021-01-10, ”Ruotsin kasvomaskisuositus on toista maata kuin muualla Euroopassa – maskia tarvitsee pitää vain neljä tuntia päivässä”).
- I januari uppmärksammades i flera artiklar en läckt finsk promemoria, i vilken svenska politiker påstås ha försökt sätta press på sina finska motsvarigheter för att hålla samhället så öppet som möjligt, likt i Sverige. (Helsingin Sanomat, 2021-01-15, ”Sitran koronamuistio nousi uutiseksi Ruotsissa – THL:n Salminen: ”Ainakaan minä en muista, että Ruotsin kollegat olisivat meitä painostaneet”
- Att flera svenska politikere och tjänstemän inte anses ha följt restriktionerna tas också upp i rapporteringen. Framförallt är det försvarsminister Peter Hultqvists resa till Finland och tidigare generaldirektören Dan Eliassons ageranden som omnämns.
- Utöver coronapandemin handlar rapporteringen om Sverige under perioden framförallt om sport, men även om andra ämnen, däribland försvarsfrågor och Estonia.

Spanien, Frankrike, Italien och Tyskland

Samtalet i sociala medier

Samtalsnivåerna i dessa fyra länder när det gäller Sverige och coronapandemin bedöms generellt vara låga. I alla länder utom Spanien sker även en minskning av samtalsvolymen jämfört med föregående femveckorsperiod. I Spanien däremot ligger volym på en liknande nivå som tidigare. Samtalsvolymen är dock fortsatt högst i Frankrike.

I Frankrike uppmärksammas den nya svenska rekommendationen att bära ansiktsmask i kollektivtrafiken under rusningstid, som infördes i december. Det handlar ofta om rena återgivningar av nyheten, och ofta refereras till ett antal olika nyhetskällor, exempelvis ”[Covid-19: Sverige rekommenderar att man bär en mask för första gången inför epidemin](#)” från Franceinfo. I januari uppmärksammas att Sverige nu har över 10 000 dödsfall i covid19, och i samband med det diskutera även Sveriges coronastrategi. I viss mån uppmärksammas även Sverige i samband med en större diskussion om vaccinering och de dödsfall som inträffat efter vaccinering mot Covid-19.

Figur 4: Publiceringar om Sverige och coronaviruset i Spanien, Frankrike, Italien och Tyskland (på respektive språk) mellan 1 juli – 19 januari. Grafen visar antal inlägg på sociala medier, bloggar och forum respektive språk.

Nyhetsrapporteringen på spanska

- Under den innevarande perioden har ett betydande antal artiklar om Sverige publicerats i spanska medier, varav knappt två tredjedelar är relaterade till coronapandemin.
- Rapporteringen är generellt sakligt med ett negativt innehåll, då det rapporteras om statistik avseende antal dödsfall och stigande smittspridning, intensivvårdsbeläggning nära brytpunkten, där Sverige jämförs med andra länder. Exempel på teman som

fortsatt förekommer i nyhetsrapporteringen är jämförelser av dödstal mellan Sverige och andra länder. Det uppges att Sverige ligger i topp vad gäller dödlighet och smittspridningen jämfört med nordiska grannländer och även i en internationell jämförelse har väldigt höga siffror.

- Även olika regerings- och myndighetsföreträdares ageranden återrapporteras i flera medier. Perioden kan delas upp enligt nedan:
 - I början av december är fokus för rapporteringen på att Sverige avslutade november månad med den högsta dödligheten på ett sekel; att Sverige noterar fler dödsfall än i våras; samt att IVA-platserna är nästintill fullbelagda.
 - I mitten av december förekommer i nästan alla artiklar Kungens ”exceptionella”, ovanligt kritiska uttalande om Sveriges pandemihantering och om att Sverige har misslyckats och att folket lider (*El Mundo*; *ABC*; *El espanol*; *Infobae*; samtliga 2020-12-17). Även Coronakommissionens rapport om Sveriges hantering av pandemin och den kommande pandemilagen återfinns i nyhetsrapporteringen. Det rapporteras även om att statsepidemiolog Anders Tegnell underskattat en andra våg i Sverige och att pandemin nu drabbar Sverige hårdare än i våras, samt att gruppimmunitet inte uppnåtts i Sverige. Frågan om användning av munskydd förekommer fortsatt i rapporteringen. Det uppges både att munskydd inte rekommenderas trots det försämrade läget i Sverige och om att det rekommenderas i kollektivtrafiken under rusningstid, men att användning inte är obligatoriskt (*Infobae*).
 - I slutet av december och början av januari är nyheten att statsråd inte följer de egna rekommendationerna i fokus. Att statsminister Stefan Löfvén och justitieminister Morgan Morganssons varit ute i julhandeln (*La Vanguardia*,) och att den tidigare generaldirektören för MSB, Dan Eliasson rest till Kanarieöarna (*Huffington Post*) dominerar rapporteringen. Det görs ofta en koppling till det sjunkande stödet bland befolkningen för regeringen gällande pandemihanteringen och en minskad tillit till regeringen och Folkhälsomyndigheten.
- I och med införandet av den nya pandemilagstiftningen beskrivs att den svenska strategin är ändrad. Lagen uppges innebära ett krafttag från regeringen för att få tillbaka stödet för dem (t.ex. *La Razon* och *Infobae*).
- Flera av periodens mest delade artiklar handlar om prinsessans Sofias arbete på Sophiahemmet under pandemin. Merparten artiklar är positiva till Kungahusets engagemang, men ibland ifrågasättande kring att bilder från sjukhuset visar att ingen bär munskydd (*El Confidential*).
- Andra ämnen som berörs handlar om Sveriges ökade försvarsutgifter, nyheter kopplade till sport samt nyheter rörande kungahuset.

Nyhetsrapporteringen på franska

- Det är ett fortsatt stort nyhetsintresse för Sveriges hantering av coronapandemin. Av periodens artiklar om Sverige i franska medier, handlar två tredjedelar om Sverige och coronapandemin. Tonen i rapporteringen är neutral och saklig, men den bild som växer fram är fortfarande mer åt det negativa hållet.

- Under andra halvan av december är nyhetsrapporteringen som mest intensiv. Den kretsar kring att Sverige har drabbats av en andra våg och hur regeringen hanterar den. Coronakommissionens kritik, Kungens uttalande, rekommendationen att använda ansiktsmasker i kollektivtrafiken och första fallet av det muterade viruset i Sverige ger en stor mängd rubriker. I januari är fokus på att Sverige till slut inför en ny pandemilag, men att den ändå inte medger införandet av utgångsförbud, enligt bl a [France24](#).
- [Le Monde](#) är en av många medier som rapporterar att den svenska strategin återigen har stora problem, och redogör för kommissionens slutsatser: att Sverige misslyckats med att skydda de gamla – och att ansvaret vilar tungt på regeringen och statsministern. Flera kritiska röster lyfts fram, bl a läkaren Johan Styrudd på Danderyds sjukhus och politiker från oppositionen.
- Statsminister Stefan Löfven citeras i flera artiklar. [Le Figaro](#) återger intervjun i SVT den 22 december med vinkeln att statsministern försäkrar att Sverige inte ändrat strategi med anledning av en andra våg av smittspridning och kritik från Coronakommissionen.
- Kungens uttalande om att ”Vi har misslyckats”, apropå Sveriges hantering av pandemin, får stor spridning. Kungens uttalande beskrivs genomgående som ovanligt, eftersom han inte brukar uttala sig i känsliga sakfrågor och uttalandet uppfattas som kritik. Det nämns också att Hovet förtydligat att uttalandet inte skulle uppfattas som kritik mot strategin, utan som ett uttryck för vad svenska folket känner. [TV-kanalen LCI](#).
- Frågan om användningen av ansiktsmask engagerar. Att Sverige nu sist av alla länder i Europa inför en rekommendation om munskydd i tunnelbanan, ses som ett ytterligare ett exempel på att den svenska strategin misslyckats. [Le Monde](#) går hårdast åt den svenska strategin, och skriver att Sverige hittills vägrat följa WHO:s rekommendationer. [Le Monde](#) skriver också en lång artikel om coronaskam, dvs. att svenskar stigmatiseras hos sina nordiska grannar.
- En av periodens mest delade artiklar är en positiv artikel i [France Soir](#) (2020-12-29), skriven av en professor vid ett universitet i Toulouse som varit i Sverige över jul och nyår: ”*Vi hoppas att Sverige håller fast vid sin linje. Proportionellt klarar de den andra vågen bättre än Frankrike, även om det är sant att de har sämre resultat än sina skandinaviska grannar*”.
- Andra ämnen som handlar om Sverige den innevarande perioden tar bl.a. upp en ökad svensk försvarsbudget, att finansminister Magdalena Andersson är ny ordförande inom IMF, samt nyheter inom näringsliv och kultur.

Nyhetsrapporteringen på italienska

- Den senaste perioden har merparten artiklar om Sverige handlat om Sverige och coronapandemin. Rapporteringen är övervägande neutral och saklig även om innehållet ofta är negativt.
- Det är ett stort fokus på antalet dödsfall och den stora smittspridningen i Sverige. Det förekommer fortsatt jämförelser av antal dödsfall i Sverige jämfört med i grannländerna och även i jämförelse med övriga länder, och det rapporteras att situationen i Sverige är illa. Bl a [Repubblica](#) och [MSN](#) skriver att ”antalet dödsfall [i Sverige] var enormt mycket högre än resten av norr och nästan alla EU-länder, i proportion till antalet medborgare och invånare”. I mitten av december rapporterar [Rai](#)

News om att "Sverige har ett av de högsta dödstalen i Covid-19 per capita i världen. Mer än 90 % av Covid-relaterade dödsfall var bland personer över 70 år, och nästan hälften av alla dödsfall inträffade på vårdhem, säger regeringen". *Rai News* rapporterar även om att "utbrända sjuksköterskor och annan vårdpersonal säger upp sig i massor", att 99 % av intensivvårdsplatserna i Sverige är belagda, samt om det första betänkandet som presenterats av Coronakommissionen.

- Kungens kritiska uttalande om pandemihanteringen i Sverige återges i alla stora tidningar (*TG24news*, *Il Fatto Quotidiano*, *Il Corriere*, *MSN*, och *Repubblica* rapporterar om detta). Också nyheter om att statsråd och myndighets-representanter bryter mot sina egna rekommendationer gällande coronapandemin (exempelvis *Il Corriere*). Både *Il Messaggero* och *Il Fatto Quotidiano* (båda publicerade 2021-01-03) rapporterar om att MSB:s tidigare generaldirektör Dan Eliasson bröt mot de egna rekommendationerna och fotograferades på Kanarieöarna. Andra ämnen som rör Sverige och coronapandemin handlar om rapporter om ett sjunkande stöd för den svenska regeringen.
- Ett framträdande tema under den innevarande perioden är den nya pandemilagen, som beskrivs som en "revolution" och en kursändring gentemot den "mjuka" strategi som Sverige haft sedan början av pandemin där verksamheter tillåts hålla öppet, och som avvikit från hur andra länder har agerat. I rapporteringen kopplas detta samman med bl a den svenske Kungens kritik och ett minskat stöd för regeringen.
- *Il Corriere* rapporterar om pandemilagen som en ändring av strategin, "den svenska vändningen", och att en lag har godkänts av riksdagen som möjliggör en delvis nedstängning. *Il Fatto Quotidiano* beskriver pandemilagen som en revolution i strategin. I sammanhanget noteras det dock att den nya lagen inte medger beslut om utgångsförbud.
- *Repubblica* publicerar en kritisk men saklig artikel om att Sverige ändrar strategin med rubriken "Coronavirus, Sverige ändrar kurs: grönt ljus för nedstängningar och böter". I artikeln skriver man vidare att Sverige, ett av världens mest avancerade och tekniskt utvecklade länderna i världen, hittills har "straffats", pga. strategin att inte stänga ner samhället, med en stor smittspridning och ett stort antal dödsfall, och att det inneburit "ett mycket allvarligt slag mot bilden och myten av den svenska modellen."
- *Il Fatto Quotidiano* rapporterar om antalet dödsfall det senaste dygnet, och om att det finns 20% kapacitet avseende intensivvårdsplatser samt att uttalanden från representanter från Folkhälsomyndigheten om att antalet dödsfall kommer att öka.
- Andra ämnen som berörs i nyhetsrapporteringen om Sverige är Greta Thunberg, Sveriges närmande till Nato och ökade försvarsutgifter, införandet av e-krona 2023 samt nyheter som handlar om sport.

Nyhetsrapporteringen på tyska

- Omfattningen av publiceringar om Sverige i tyska medier är jämförbar med tidigare. Under den förra rapporteringsperioden handlade hälften av artiklarna om Sveriges hantering av coronapandemin, medan denna andel under den innevarande perioden utgör omkring två tredjedelar. Av periodens mest delade artiklar, handlar alla utom en om Sverige och coronapandemin.
- Rapporteringen om Sverige och coronapandemin är fortsatt övervägande saklig, men under denna period fokuserar en större andel artiklar än tidigare på de positiva

aspekterna av Sveriges agerande under pandemin. Den tendens som observerades även förut fortsätter mycket tydligt, nämligen att jämförelser mellan Sverige och Tyskland får en mer positiv och mindre skeptisk ton allteftersom situationen i Tyskland försämras (*Focus*). Flera artiklar påpekar att det nu, under andra vågen, inte ser sämre ut i "laissez-faire-landet Sverige" jämfört med många länder som infört drakoniska åtgärder (*Achgut*; "Människor i Sverige har en helt annan inställning!", film på *Youtube*). I flera artiklar uppmärksammas statistik från Sverige som visar dels att dödligheten i covid-19 är på ungefär samma nivå som i många andra länder (och lägre än i Tyskland just nu), dels att överdödligheten i Sverige för 2020 var noll, pandemin till trots (*Heise* och *Deutsche Wirtschaftsnachrichten*).

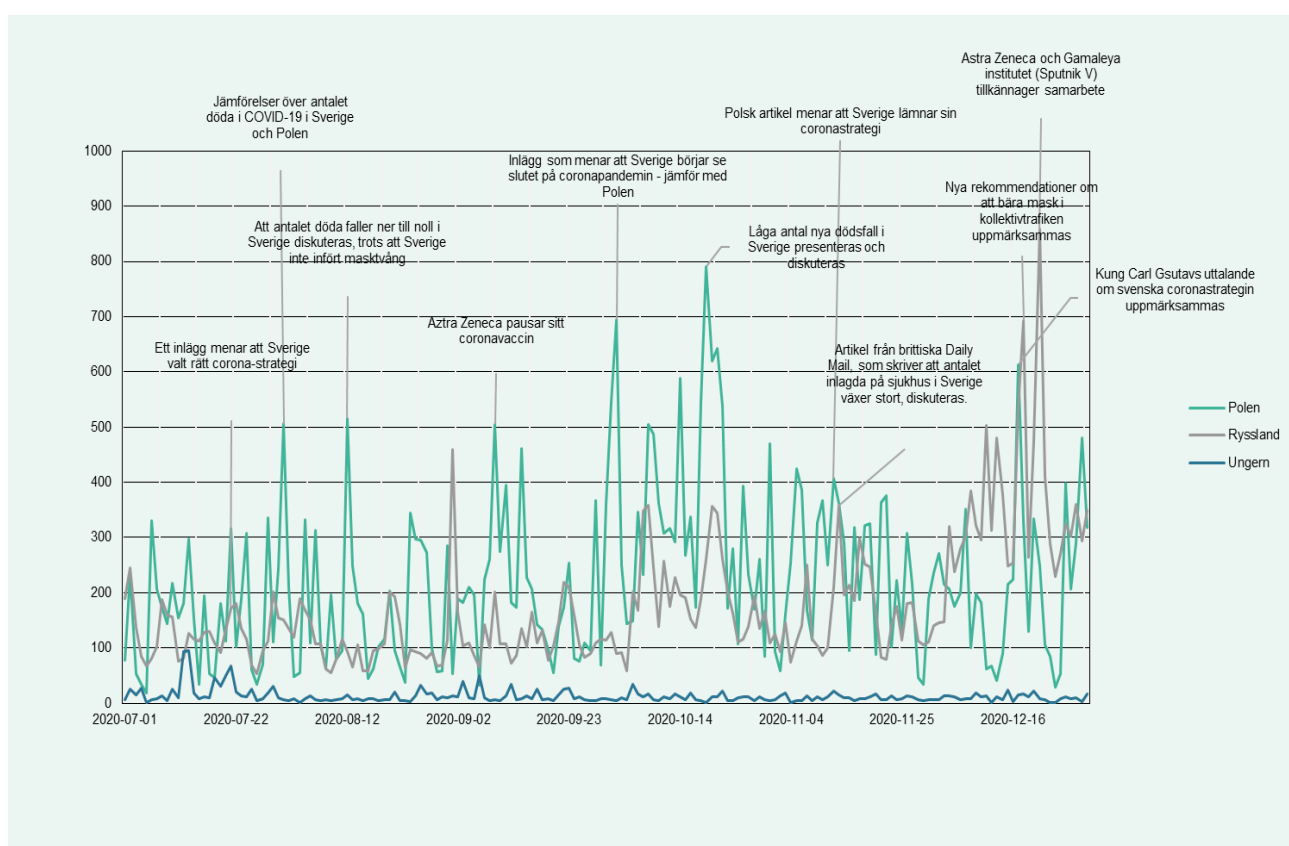
- Trots den nya, positiva tonen i ett antal artiklar är det många som fortsätter att rapportera om Sveriges strategi som ett misslyckande. Denna kritiska rapportering har tagit stöd i den svenska pandemilagen, som får mycket uppmärksamhet. I flera artiklar presenteras lagen som bevis för att Sveriges strategi har misslyckats (*Bild*, 2020-12-18; *Tagesspiegel*, 2021-01-10), och flera är snabba med att citera statsminister Stefan Löven om att han inte avser att använda de nya befogenheterna till att införa en lockdown. Detta bekräftar det annorlunda med Sveriges 'egen väg' (*Die Welt* och *Deutschlandfunk*).
- Kungens uttalande om att Sveriges coronastrategi har misslyckats uppmärksammas av kritiska kommentatorer och förekommer i flera rubriker (*Stern*, *Süddeutsche*; *Bild*).
- Den mest delade artikeln handlar om ett ämne som bara tas upp just där, om huruvida det är rätt att prioritera de allra sköraste äldre för vaccinering. Detta mot bakgrund av att en 84-årig man i Sverige har avlidit kort tid efter att ha vaccinerats. Skribenten riktar sig inte specifikt mot Sverige utan snarare mot en internationellt utbredd prioritering som han anser kan ifrågasättas ur etisk synpunkt (*Wochenblick*).
- Andra ämnen som det rapporteras om i tyska medier under den senaste perioden är Estonia, kungafamiljen, sport, vissa näringslivsnyheter samt att många tyskar har avvisats vid gränsen till Sverige.

Ryssland, Ungern och Polen

Samtalet i sociala medier

I sociala medier är samtalsvolymerna om Sverige och coronapandemin låga i Polen, Ryssland och Ungern. I Ryssland noteras en ökning i antalet inlägg. Inläggen handlar dock inte alltid om Sverige, utan ibland exempelvis om det svensk-brittiska bolaget Astra Zeneca och deras samarbete med det ryska Gamaleya Institutet, vilka utvecklat vaccinet Sputnik V mot covid19. Även nyheten att Sverige kommer införa nya rekommendationer om att bära ansiktsmask i kollektivtrafiken uppmärksammas i Ryssland.

I Polen, och i viss utsträckning även i Ryssland, har kung Carl Gustavs uttalande om den svenska coronastrategin uppmärksammas. Framförallt handlar det om återgivning av referat från nyhetsartiklar, ofta från engelskspråkiga nyhetskällor så som The Guardian och BBC.

Figur 5: Publiceringar om Sverige och coronaviruset i Ryssland, Polen och Ungern (på respektive språk) mellan 1 juli – 19 januari. Grafen visar antal inlägg på sociala medier, bloggar och forum respektive språk.

Nyhetsrapporteringen på ryska

- Omfattningen av nyhetsrapporteringen var ungefär densamma som under föregående period. Liksom under föregående period handlade ca 20 % av rapporteringen om Sveriges hantering av coronapandemin. Rapporteringen har huvudsakligen varit neutral.
- I rapporteringen om Sveriges hantering av coronapandemin skildras Sverige under perioden som ett sårbart land, liksom övriga länder. Sveriges specifika hantering av coronapandemin har under perioden inte genererat samma intresse som tidigare. Den

kritik som förekommer riktar sig mot hur landet agerat tidigare under pandemin, medan de nya åtgärderna beskrivs på ett neutralt sätt.

- Mycket rapportering bygger på intervjuer och uttalanden som officiella svenska företrädare gjort i svensk media. Kungens uttalande om att Sverige misslyckats med att rädda liv under pandemin har fått stort genomslag. Han uppges bl a kritisera Sveriges strategi, sörja de som dött och bedöma Sveriges misslyckande. I enstaka fall rapporteras också om att Hovets kommenterat att Kungen menade att hela samhället har misslyckats och att uttalandet inte ska ses som politiskt.
- Den ryska nyhetsbyrån *TASS* intervju med utrikesminister Ann Linde förekom ofta i rapporteringen från officiella nyhetsmedier. Lindes uttalanden om Sveriges hantering av coronapandemin fick i intervjun mindre utrymme än frågor som rör t ex relationen med Ryssland, Ukraina och förväntningar på Sveriges ordförandeskap i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE). Dock berördes bl a frågan om huruvida bilden av Sverige förändrats på grund av den omfattande medierapporteringen.
- En krönika i Dagens Nyheter av Anna-Lena Laurén om brister i den inhemska myndighetskommunikationen om Sveriges coronastrategi har publicerats av *Inosmi*.
- Övrig nyhetsrapportering handlar bl a om försvars- och upprustningsfrågor. Sverige uppges ibland vara ett litet land under tryck från bl a USA och NATO. Försvarsmaktens videoserie "När kriget kommer" har väckt mycket uppmärksamhet. I övrigt rapporteras i hög grad om sport med fokus på ishockey.

Nyhetsrapporteringen på engelska (Ryssland)

- Det har under perioden publicerats något färre artiklar om Sverige än under föregående period. En något större andel av rapporteringen, cirka en tredjedel, handlar dock om Sveriges hantering av coronapandemin. Rapporteringen är neutral till negativ och den har ofta ett kritiskt innehåll. Rapporteringen bedöms vara faktabaserad och det är vanligt med hänvisningar till svenska källor.
- Kungen uttalande om att Sverige har misslyckats med att rädda liv under pandemin tas återkommande upp i rapporteringen. Statsminister Stefan Löfven uppges instämma i att Sverige har misslyckats med att skydda äldre. Det rapporteras om att uttalandena överensstämmer med slutsatserna i Coronakommissionens delbetänkande.
- Det rapporteras återkommande om antalet smittade och döda i Sverige och jämförelser görs med t ex andra nordiska länder. Samtidigt konstateras i en artikel att det fortfarande är oklart om Sveriges strategi är orsaken till det höga antalet döda. *Russia Today* uppger att länder som har haft nedstängningar, t ex Storbritannien och Belgien, har fler döda per capita.
- Regeringens hårdare restriktioner och rekommendationer, däribland om användande av ansiktsmasker i rusningstrafik, tas upp av bl a *Russia Today*. Det gäller även den tillfälliga pandemilagen, som uppges reflektera ett skifte i Sveriges hållning till Covid-19.
- *Sputnik News* uppger att förtroendet för statsepidemiolog Anders Tegnell har minskat och det rapporteras kritiskt om att statsminister Stefan Löfven och justitieminister Morgan Johanssons besökt affärer och att Dan Eliasson, tidigare generaldirektör på MSB rest till Gran Canaria.
- Övrig rapportering handlar flera olika områden, däribland bl a försvarsfrågor och migrations- och invandringsrelaterade frågor.

Nyhetsrapporteringen på polska

- Antalet artiklar om Sverige är på ungefär samma nivå som under förra perioden, men andelen artiklar (ca 70 %) som handlar om Sverige och coronapandemin är betydligt större. Bland de tio mest delade artiklarna handlar sju om corona, jämfört med endast en artikel under föregående period. Större delen av rapporteringen består av nyhetsartiklar som har en neutral ton, men det förekommer negativa inslag.
- Nyheten om Coronakommissionens delbetänkande, som bl a lyfte brister inom äldreomsorgen, fick stor spridning. *TVN24* noterar att socialminister Lena Hallengren inte har för avsikt att avgå som en konsekvens av kritiken.
- Även Kungens uttalande i december, om att Sverige misslyckades med att rädda liv, fick stor spridning. Polska medier uppger att svenska medier har beskrivit uttalandet som "starkt och "ovanligt". Bl a *Gazeta Polska* tar upp att Hovet sagt att Kungen menade att hela samhället har misslyckats och att hans uttalande inte var politiskt.
- Att Sverige inför nya restriktioner och rekommendationer, som t ex att munskydd bör användas vissa tider i kollektivtrafiken tas upp i rapporteringen, liksom sjunkande förtroendesiffror för Tegnell och Folkhälsomyndigheten. Detaljer kring den nya pandemilagen omnämns också, liksom att statsministern vid behov inte kommer att tveka att använda den nya lagen. Ibland anses pandemilagen bekräfta att den svenska strategin med endast rekommendationer misslyckades (t ex i *TVP*).
- Det rapporteras om att det förekommit inhemsk kritik mot att regeringen ger kommuner skulden för situationen i Sverige tas upp i rapporteringen. Daniel Suhonen, chef för tankesmedjan Katalys, uppges i *Affärsvärlden* ha kommenterat att bristen på individuellt ansvar hos politiker är typiskt svenskt. I rapporteringen om tidigare generaldirektören Dan Eliassons utlandsresa samt statsministerns och justitieministerns besök i affärer uttrycks sarkasm kring att officiella representanter inte följde sina egna rekommendationer.
- Övrig nyhetsrapportering om Sverige och coronapandemin handlar bl a om dödfall i samband med vaccinering och flera artiklar om detta finns bland de mest delade. Det rapporteras också en långsam vaccineringstakt och om en vädjan från vårdpersonalen om att prioritera dem för vaccinering. Statsepidemiolog Anders Tegnell uppges förklara det låga tempot med att regioner sparar vaccin till andra dosen och vaccinsamordnare Richard Bergström citeras kring att det blir högre tempo i mars när nya leveranser börjar komma, t ex *TVN24*.
- Även Sveriges inreseförbud för Storbritannien tas upp i t ex *Dorzeczy*, som också lyfter andra länder. Periodens mest negativa artiklar handlar om en vadslagning som förekommit på Försäkringskassans kontor i Gävle. *Rzeczpospolita* och andra medier rapporterat om detta.
- Rapporteringen inkluderar detaljerad statistik kring t ex smittade och döda. Det görs jämförelser med andra nordiska och europeiska länder och det konstateras ibland att antalet döda är lägre än i vissa länder som har haft nedstängningar. Att Sverige i slutet av året hade det högsta antal smittade och avlidna sedan pandemins början uppmärksammas av bl a *Rzeczpospolita*.
- Andra ämnen i rapporteringen är bl a sport, försvarsfrågor och Estoniaolyckan

Arabiska

- SI har granskat artiklar som publicerats om Sverige i de största regionala arabiskspråkiga nyhetsmedierna under perioden. Ungefär hälften av artiklarna handlar specifikt om Sveriges hantering av covid-19, vilket innebär en ökning jämfört med tidigare period. Den övergripande tonaliteten bedöms som neutral och saklig och texterna är faktabaserade och nyanserade.
- Rapporteringen följer händelseutvecklingen sakligt. De flesta artiklarna handlar om att smittotalen och dödsfallen nu är relativt höga. De jämför detta med de andra nordiska länderna och rapporterar om att Sverige har fler smittade och dödsfall. Dock menar de att statistiken är lägre jämfört med i flera andra europeiska länder.
- Fyra artiklar handlar specifikt om den nya varianten av coronaviruset som har spridit sig i Storbritannien. Det rapporteras om att Sverige har registrerat ett sådant fall hos en resenär i Sverige. I artiklarna refereras till Sara Byfors från Folkhälsomyndigheten och smittskyddsläkaren Signar Mäkitalo. En artikel refererar specifikt till statsminister Stefan Löfvens uttalande samt till Boris Johnson. Vidare tar artiklarna upp att Sverige har vidtagit restriktioner kring inresor från Storbritannien och att Sverige har i vissa fall tagit beslut om att stoppa flyg vid gränsen på grund av smittskyddet mot covid-19 och rädsla för ett utbrott av den nya varianten av corona.
- Tre artiklar handlar specifikt om Kungens kritiska uttalande om Sveriges hantering av pandemin och om att han anser att Sverige har misslyckats. De refererar till SVT:s intervju i vilken Kungen nämnde att Sveriges dödsfall och smittfall är skrämmande och att det svenska folket har lidit kolossalt under svåra förhållanden. Bland dessa artiklar, rapporterar [artikeln i Alarabiya kanalen](#) lite mer kritiskt om Sveriges hantering av coronapandemin – de menar att coronapandemin har orsakat många ekonomiska, sociala och politiska omvandlingar i världen och att bland annat Sveriges kung för första gången ingriper i politiken och kritiserar regeringspolitiken inför coronapandemin. Artikeln refererar även till Coronakommissionen, som har nämnt att vårdhem i Sverige har stora strukturella brister och att det har visat sig att myndigheterna är oförberedda och dåligt utrustade för att hantera pandemin. Det rapporteras också om att Sverige inte har vidtagit ett förbud eller påtvingat befolkningen att bära bland annat munskydd, utan enbart gett frivilliga råd och rekommendationer. Artikeln avslutas med att Sverige har sett en snabb ökning av antalet nya infektioner vilket har ansträngt hälsovårdssystemet.
- Några artiklar nämner kort att Sverige i stor utsträckning har kritiserats för vad som beskrivs som ett okonventionellt tillvägagångssätt att hantera pandemin och att landet har förlitat sig mer på riktlinjer och inte påtvingat befolkningen till att bära bland annat munskydd.
- [En artikel](#) har fokus specifikt på vaccinationsprocessen i Sverige och uppger bland annat att Sverige har vaccinerat ca 80 000 personer mot Covid-19. Detta uppges utgöra ungefär hälften av alla doser som Sverige har fått hittills.
- [En artikel](#) rapporterar specifikt om att statsminister Stefan Löfven besökte ett köpcentrum, trots att regeringen sagt att ingen trängsel får förekomma på offentliga platser.
- Övrig nyhetsrapportering handlar om sport, konflikten i Jemen och Stockholmsavtalet samt andra utrikespolitiska frågor.

Om bilden av Sverige utomlands

SI har i uppdrag att följa och analysera bilden av Sverige i andra länder och identifiera nya tendenser i informationsflöden och desinformation som berör Sverige och svenska förhållanden.

Analyserna utgår från:

- hur Sverige uppfattas av en allmänhet eller specifika målgrupper i andra länder,
- samtalet om Sverige i sociala medier och rapportering om Sverige i nyhetsmedier internationellt,
- hur Sverige är eller presterar inom olika områden genom att följa forskning och internationella studier.

Under hösten kommer SI varannan vecka ta fram rapporter som sammanfattar rapporteringen om Sverige kollat till coronapandemin på 12 språk och samtalet i social media.

Förtroendet för Sverige

Ett land som uppfattas som relevant och förtroendeingivande har bättre förutsättningar att lyckas inom handel och att attrahera investeringar, turism och talanger. Hur ett land uppfattas påverkar också möjligheten för utbyte och samverkan med internationella aktörer. Människor vill i första hand interagera med länder de har förtroende för.

Internationella studier såsom Ipsos *Nation Brands Index* och British Councils *Sources of soft power* visar att det finns ett samband mellan kännedomen om ett land och uppfattningen om detsamma, respektive ett samband mellan uppfattningen om ett land och viljan att handla med och investera i landet samt studera i eller turista där.¹

När det gäller Sverige verkar det finnas ett samband mellan kännedomen om landet och en positiv bild av det. Detta är dock inte en sanning som gäller för alla länder eller som bör tas för given.

Sverige uppfattas som ett demokratiskt, fredlig och säkert land som styrs på ett kompetent och ärligt sätt. Sverige uppfattas också som ett land där medborgarnas fri- och rättigheter respekteras, och jämlikhet är viktigt. Gemensamt för de flesta länder är att ett land som bidrar till det internationella gemensammas bästa uppfattas som förtroendeingivande.²

Sverigebilden i skuggan av coronapandemin

Under en krissituation som coronapandemin påverkas möjligheten att resa, handla och investera i Sverige. Samtidigt nås många människor av nyheter om vårt land. Det är därför viktigt att studera både hur kännedom om och förtroende för Sverige utomlands påverkas.

SI studerar samtalet om Sverige i realtid på sociala medier och rapporteringen om Sverige i internationella redaktionella medier. Det är ännu för tidigt att dra några slutsatser om hur den senare påverkar Sverigebilden. Vi kan dock få viktig information om hur samtalet om Sverige förs kopplat till de faktorer som traditionellt är drivkrafter för bilden av Sverige.

¹ <https://www.ipsos.com/en-us/news-polls/Germany-Retains-Top> , <https://www.britishcouncil.org/research-policy-insight/policy-reports/sources-soft-power>

² SI:s årsrapport utvecklar detta resonemang. www.si.se

Metod

I rapporten presenteras en sammanfattning och bedömning av innehållet i de nyhetsartiklar som publiceras om Sverige och covid-19 i de största nyhetsmedierna³, samt de mest delade artiklarna oavsett nyhetsmedia.

I rapporten presenteras nyhetsartiklar respektive inlägg på sociala medier, bloggar och forum för alla språk/länder som SI följer. För nyhetsmedier presenteras antal artiklar om Sverige generellt, medan volymerna för sociala medier enbart inkluderar inlägg där både Sverige och coronapandemin nämns. Det material som samlas in består av digitala nyhetsartiklar, inlägg på öppna sociala medier, bloggar och forum.

SI har gjort vissa förändringar i hur underlag tas fram och analyseras sedan publiceringen av regelbundna rapporter startade i mitten av mars 2020. Förändringar som gjorts är exempelvis hur sökningarna har konstruerats, vilka källor som inkluderas och vilka verktyg som används för att ta fram och bearbeta underlagen. Dessa förändringar gör att resultaten som presenteras i SI:s rapporter inte är jämförbara med varandra.

³ Se bilaga för förteckning av medier.

Bilaga. Förteckning över källor per språk/land

Engelska – USA

nytimes.com washingtonpost.com wsj.com forbes.com houstonchronicle.com usatoday.com
chicagotribune.com nypost.com newsday.com bostonglobe.com seattletimes.com denverpost.com
nydailynews.com dallasnews.com tampabay.com sfchronicle.com ft.com bloomberg.com
foreignpolicy.com cnn.com foxnews.com msnbc.com politico.com axios.com time.com
apnews.com thehill.com npr.org latimes.com

Engelska – Storbritannien

thesun.co.uk dailymail.co.uk thetimes.co.uk mirror.co.uk telegraph.co.uk independent.co.uk
inews.co.uk birminghammail.co.uk manchestereveningnews.co.uk heraldscotland.com
scotsman.com irishtimes.com independent.ie metro.co.uk metro.news standard.co.uk express.co.uk
bbc.co.uk economist.com news.sky.com spectator.co.uk theguardian.com

Ryska

tass.ru rg.ru iz.ru kp.ru inosmi.ru aif.ru mn.ru kommersant.ru ng.ru novayagazeta.ru vedomosti.ru
rbc.ru interfax.ru rt.ru meduza.io mk.ru gazeta.pravda.ru gazeta.ru lenta.ru newizv.ru ria.ru life.ru
fan.ru vesti.ru pravda.ru ren.tv tvrain.ru ntv.ru 1tv.ru tvzvezda.ru

Ryska (engelskspråkiga medier)

sputniknews.com RT.com tass.com

Arabiska

skynewsarabia.com, eremnews.com, www.cnbcarabia.com, www.alarabiya.net, aawsat.com,
arabi21.com, ara.reutersmedia.net, arabic.cnn.com, arabic.rt.com, arabic.sputniknews.com,
www.aa.com.tr, aljazeera.net, dw.com/ar, bbc.com/ar, alquds.co.uk, aa.com.tr, alaraby.co.uk,
france24.com/ar

Spanska

elpais.com elmundo.es lavanguardia.com elconfidencial.com elespanol.com huffingtonpost.es
abc.es europress.es vozpopuli.es eldiario.es marca.com infobae.com eleconomista.es larazon.es
es.euronews.com

Italienska

ilfattoquotidiano.it repubblica.it corriere.it rainews.it lastampa.it ilgiornale.it ilsole24ore.com
internazionale.it msn.com left.it tg24 sky.it ilsecoloxix.it ilmessengero.it rep.repubblica.it tg1.rai.it

Franska

lemonde.fr lefigaro.fr lepoint.fr lexpress.fr liberation.fr leparisien.fr nouvelobs.fr france24.com
franceinfo.fr lci.fr afp.com, rtl.fr

Tyska

bild.de zeit.de fr.de sueddeutsche.de taz.de faz.net welt.de tagesschau.de stern.de huffingtonpost.de
rp-online.de express.de n24.de bz-berlin.de mopo.de heute.de morgenpost.de berliner-zeitung.de
spiegel.de tagesspiegel.de abendblatt.de focus.de deutschlandfunk.de rbb24.de dw.com

Ungerska

nepszava.hu magyarnemzet.hu index.hu 444.hu hvg.hu origo.hu 888.hu pestisracok.hu hirado.hu hirtv.hu atv.hu rtl.hu

Polska

wyborcza.pl rp.pl gazetaprawna.pl gpcodziennie.pl poltyka.pl newsweek.pl wsieciprawdy.pl dorzeczy.pl gazetapolska.pl wprost.pl onet.pl wp.pl natemat.pl niezalezna.pl tvp1.tvp.pl tvp.info tvn.pl tvn24.pl polsat.pl

Norska

vg.no nrk.no dagbladet.no tv2.no nettavisen.no aftenposten.no abcnyheter.no dagsavisen.no e24.no morgenbladet.no

Finska

hs.fi is.fi iltalehti.fi hbl.fi kauppalehti.fi helsinkitimes.fi yle.fi radionova.fi mtvuutiset.fi stt.fi supla.fi aamulehti.fi ts.fi kaleva.fi savonsanomat.fi nelonen.fi

Danska

jyllands-posten.dk berlingske.dk politiken.dk ekstrabladet.dk information.dk bt.dk cphpost.dk dr.dk tv2.dk borsen.dk